

SODBA PODJAVERŠEK ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št. 5176/02)

SODBA

V STRASBOURGU

13. julija 2006

Sodba bo postala dokončna v skladu z določbami 2. odstavka 44. člena Konvencije. Lahko je predmet tehničnih popravkov.

V zadevi Podjaveršek proti Republiki Sloveniji

je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretji oddelek) na seji senata v sestavi:

g. J. Hedigan, predsednik,

g. B.M. Zupančič,

g. L. Caflisch,

g. V. Zagrebelsky,

g. E. Myjer,

g. David Thór Björgvinsson,

ga. I. Ziemele, sodniki,

in g. V. Berger, sodni tajnik oddelka,

po obravnavi na nejavni seji dne 22. junija 2006

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 5176/02), ki jo je na podlagi 34. člena Konvencije za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin («Konvencija») dne 14. januarja 2002 proti Republiki Sloveniji vložil njen državljan, g. Ludvik Podjaveršek («pritožnik»).

2. Pritožnika so zastopali odvetniki pisarne Verstovšek. Slovensko vlado («vlada») je zastopal njen zastopnik g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik je na podlagi 1. odstavka 6. člena Konvencije zatrjeval, da je trajanje postopkov pred domačimi sodišči, v katerih je bil udeležen kot stranka, predolgo. Vsebina njegove pritožbe se je nanašala tudi na pomanjkanje učinkovitega notranjega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).

4. Sodišče je dne 11. junija 2004 odločilo, da o pritožbi glede trajanja postopka in s tem povezanim pomanjkanjem pravnega sredstva obvesti vlado. Na podlagi 3.

odstavka 29. člena je odločilo, da bo hkrati odločalo o sprejemljivosti in vsebini zadeve.

DEJSTVA

5. Pritožnik je rojen leta 1967 in prebiva v Šoštanju.
6. Dejstva v zadevi, kot sta jih navedli stranki, je mogoče povzeti v naslednjih točkah.
7. Dne 19. maja 1996 se je pritožnik poškodoval v delovni nezgodi.
8. Dne 23. maja 1997 je pritožnik prek svojih odvetnikov pred Okrožnim sodiščem v Celju zoper zavarovalnico sprožil spor za nadomestilo škode v višini 2.665.686 tolarjev (SIT) in predlagal, da se ga oprosti plačila stroškov postopka.
9. Dne 11. marca in 9. novembra 1998 kot tudi 6. aprila in 28. septembra 1999 je pritožnik sodišču predlagal, naj opravi narok.
10. Dne 5. januarja 2000 je pritožnik zvišal znesek zahtevanega nadomestila za škodo.
11. Dne 27. januarja, 29. februarja in 6. aprila 2000 je sodišče opravilo narok. Na zadnjem naroku se je sodišče odločilo imenovati izvedenca za varnost pri delu.
12. Dne 11. maja 2000 je pritožnik sodišču predlagal, naj imenuje omenjenega izvedenca.
13. Dne 29. junija 2000 je bil izvedenec imenovan.
14. Dne 11. septembra 2000 je bil imenovan nov izvedenec.
15. Dne 21. februarja 2001 je sodišče izvedenca pozvalo, naj predloži svoje mnenje, kar je ta storil dne 27. februarja 2001.
16. Dne 13. marca 2001 je pritožnik sodišču predlagal, naj opravi narok.
17. Dne 29. maja in 5. julija 2001 je sodišče opravilo narok.
18. Dne 16. julija 2001 je sodišče izvedenca pozvalo, naj dopolni svoje izvedeniško mnenje.
19. Dne 29. avgusta 2001 je pritožnik sodišču predlagal, naj imenuje izvedenca medicinske stroke.
20. Dne 1. septembra 2001 je sodišče imenovalo izvedenca medicinske stroke, ki je svoje mnenje predložil dne 19. novembra 2001.
21. Dne 22. januarja 2002 je pritožnik zvišal znesek zahtevanega nadomestila za škodo.
22. Naroki so bili razpisani za 5. februar, 5. marec in 14. marec 2002, a so bili preloženi.
23. Med postopkom je pritožnik predložil več vsebinsko enakih pripravljalnih vlog.
24. Dne 29. marca 2002 je po opravljenem naroku sodišče razglasilo sodbo, v kateri je delno ugodilo pritožnikovemu zahtevku. Sodba mu je bila vročena dne 9. maja 2002. Nanjo se je pritožil.
25. Dne 18. septembra 2003 je višje sodišče delno ugodilo njegovi pritožbi. Sodba mu je bila vročena dne 22. oktobra 2003.
26. Dne 29. oktobra 2003 je pritožnik vložil predlog za revizijo.
27. Dne 7. aprila 2005 je Vrhovno sodišče zavrnilo revizijo. Odločitev mu je bila

vročena dne 16. junija 2005.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV 1. ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

28. Pritožnik se je pritožil zaradi predolgega trajanja postopka. Skliceval se je na 1. odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih (...) v razumnem roku odloča (...) sodišče.«

2928. Vsebina njegove pritožbe se je nanašala tudi na neučinkovitost pravnih sredstev, ki so v Sloveniji na voljo v zvezi s predolgim trajanjem sodnih postopkov. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti. »

A. Sprejemljivost

30. Vlada se je sklicevala na neizčrpanje domačih pravnih sredstev.

31. Pritožnik je temu ugovarjal z navedbo, da pravna sredstva, ki jih je imel na voljo, niso bila učinkovita.

32. Sodišče ugotavlja, da je ta pritožba podobna zadevama Belinger in Lukenda (Belinger proti Sloveniji (odl.), št. 42320/98, z dne 2. oktobra 2001, in Lukenda proti Sloveniji, št. 23032/02, z dne 6. oktobra 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo vladin ugovor neizčrpanja domačih pravnih sredstev, saj je ocenilo, da sredstva, ki so jih imeli pritožniki na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče ponovno poudarja, da je v sodbi v zadevi Lukenda proti Sloveniji ugotovilo, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje ter pomanjkljive učinkovitosti v delovanju sodnega sistema.

33. V tej zadevi Sodišče meni, da vlada ni predložila nobenega prepričljivega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče razlikovati med obravnavano in predhodnimi zadevami in tako odstopiti od ustaljene sodne prakse.

34. Zato Sodišče ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu 3. odstavka

35. člena Konvencije. Poleg tega je ni mogoče razglasiti za nesprejemljivo na nobeni drugi podlagi. Pritožba se torej sprejme v obravnavo.

B. Vsebina

1. Prvi odstavek 6. člena Konvencije

35. Doba, ki jo je treba upoštevati, je pričela teči 23. maja 1997, na dan, ko je pritožnik sprožil postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju, in se je zaključila 16. junija 2005, na dan, ko je bila pritožniku vročena odločitev Vrhovnega sodišča. Postopek na treh sodnih instancah je tako trajal dlje kot osem let in en mesec.

36. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka presoјati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in pristojnih organov ter pomena, ki ga ima zadeva za pritožnika (glej, med drugim, sodbo v zadevi Frydlender proti Franciji, [VS], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

37. Po obravnavi celote predloženega gradiva in ob upoštevanju svoje sodne prakse s tega področja Sodišče ocenjuje, da je trajanje sodnih postopkov v obravnavani zadevi predolgo in ne izpolnjuje zahteve po «razumnem roku». Glede na navedeno je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije.

2. 13. člen Konvencije

38. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen zagotavlja učinkovita pravna sredstva pred domačimi oblastmi, s katerimi je mogoče uveljavljati kršitve zahteve po sojenju v razumnem roku iz 1. odstavka 6. člena (glej sodbo v zadevi Kudła proti Poljski [VS], št. 30210/96, odstavek 156, ESČP 2000-XI). Sodišče poudarja, da je že v predhodnih zadevah (glej zgoraj navedeno sodbo v zadevi Lukenda) zavrnilo vladine ugovore in navedbe, tudi v tej zadevi pa ni našlo razlogov, ki bi vodili k drugačnim zaključkom.

39. Zato Sodišče ocenjuje, da je v tej zadevi prišlo do kršitve 13. člena, saj pritožniku v domačem pravnem redu ni bilo na voljo nobeno pravno sredstvo, s pomočjo katerega bi lahko uveljavljal kršitve pravice, da se o njegovi zadevi odloči v razumnem roku v smislu 1. odstavka 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

40. Člen 41 Konvencije se glasi:

«Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.»

A. Škoda

41. Pritožnik je zahteval 10.000 evrov (EUR) iz naslova nepremoženjske škode.

42. Vlada je njegovemu zahtevku oporekala.

293. Sodišče ocenjuje, da je pritožnik zagotovo utrpel določeno nepremoženjsko škodo. V skladu z načelom pravičnosti se mu zato iz tega naslova prisodi 3.200 EUR.

B. Stroški

44. Pritožnik je prav tako zahteval 1.070 EUR za stroške, ki jih je imel v postopku pred Sodiščem.

45. Vlada je menila, da je njegov zahtevek pretiran.

46. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povračila stroškov le v obsegu, v kakršnem je dokazano, da so dejansko nastali, bili nujni ter njihova višina razumna. Sodišče tudi poudarja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali tudi g. Lukendo v zgoraj navedeni zadevi Lukenda, predložili približno 400 pritožb, ki so, razen kar zadeva dejansko stanje, po vsebini enake kot obravnavana zadeva. Sodišče zato ob upoštevanju predloženih podatkov in zgoraj navedenih meril v obravnavani zadevi ocenjuje, da je za postopek pred Sodiščem v obravnavani zadevi pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR.

C. Zamudne obresti

47. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, povišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. ugotavlja, da je pritožba sprejemljiva,

2. razsoja, da je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije,

3. razsoja, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije,

4. razsoja

a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko postane ta sodba dokončna, v skladu z 2. odstavkom 44. člena Konvencije plačati 3.200 EUR (tritisoč dvesto evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške, poleg tega pa tudi vsoto, ki bi jo bilo treba morebiti poravnati iz naslova davkov,

b) da se od izteka treh mesecev pa do poplačila na navedene zneske obračunava linearna obrestna mera po stopnji, enaki veljavni mejni obrestni meri Evropske centralne banke za to obdobje, čemur se prištejejo tri odstotne točke.

5. zavrača preostale zahtevke iz naslova pravičnega zadoščenja.

Sodba se izda v francoskem jeziku, pisna obvestila na podlagi 2. in 3. odstavka 77. člena Poslovnika se pošljejo dne 13. julija 2006.

Vincent Berger John Hedigan
Sodni tajnik Predsednik